

de have staaet med Hatten i Haanden hele Tiden parate til at give det ærede Medlem en Haandsrækning, hver Gang han havde Brug for den, men de have som Regel hver Gang til Tak derfor faaet et Spark, saasomt det ærede Medlem ikke havde Brug for dem længere. Naar vi nu se paa den sidste Tid, da ser det ud til, at der skal indgaas et ligefrem lovformeligt politisk Ægteskab mellem de to 11-Mands Grupper og Bergianerne. Naar man ser paa dette og ser paa alle de Ydmygelser og kun Ydmygelser, som det moderate Parti har maattet lide fra det ærede Medlem fra Ringkøbing, kommer man uvilkaarlig til i ganske overordentlig Grad at beundre den Taalmodighed, som det moderate Parti har haft. Taalmodighed er jo en Dyd, men dog vistnok en Dyd, som ogsaa har sine Grænser. Jeg vil henstille til de Moderate, nu da der er Tale om, at der saadan, som sagt, skal indgaas et Ægteskab med det ærede Medlem fra Ringkøbing, at de alligevel betænke sig to Gange, inden de give endeligt Haandslag paa den Historie. Jeg tror, jeg kan sige, at med de Erfaringer, jeg har gjort fra det ærede Medlems første politiske Ægteskab — jeg hører nemlig til en af de fraskilte — vil dette Ægteskab blive ulykkeligt. Jeg tror ogsaa at kunne sige, hvordan deres Skæbne vil blive; der vil sikkert, hvis de faa dette Ægteskab i Stand, ske et af to. Enten ville Vælgerne komme til at forstaa, at Hemmeligheden med det ærede Medlems Regimente i Virkeligheden bestaar i, at det er et Klikeregimente, og de ville forstaa, at af al Slags Styre er Klikestyre det værste, og saa ville Vælgerne vende sig bort fra det ærede Medlem fra Ringkøbing, og de Moderate ville da ikke opnaa andet, end at de komme til at gaa i Døden for og med deres værste politiske Fjende. Eller ogsaa kunde det jo tænkes, det kunde gaa paa en anden Maade, hvad jeg ganske vist vilde beklage, nemlig at det kunde lykkes for det ærede Medlem og hans Parti endnu en Gang at forblinde Vælgerne, saa de kom herind med et Flertal. Saa vilde det ærede Medlem fra Ringkøbing sandsynligvis igen blive en stor Magthaver, og saa tror jeg, at dette Ægteskab vil ikke vare en Dag længere end til den Dag, det ærede Medlem igen kan und-

være de Moderate. Den Dag, da enten hans Parti bliver stærkt nok dertil, eller de indgaa andre Forbindelser, saa de Moderate kunne undværes, den Dag ville de Moderate komme til en skønne Morgen at vaagne og befinde sig paa, hvad man tidligere har kaldt den politiske Losseplads, eller hvis man skulde være moderne, skulde man vel sige paa Køkkenmøddingen. (*Andreasen*: Der bliver jo nok nogle Hvedebrødsdage). Naa, ja, men Hvedebrødsdagene, tror jeg heller ikke en Gang ville blive lykkelige i dette Tilfælde.

Hvis de Moderate ville tage Lære af Fortiden, og det tror jeg, de bør baade som Mennesker og som Politikere, da tror jeg, de skulde betænke sig meget nøje, inden de indgaa i alt Fald en altfor intim Forbindelse med det ærede Medlem fra Ringkøbing og hans Fæller. Naa, det bliver selvfølgelig de to 11 Mands Grupperes Sag, hvordan de ville stille sig; jeg haaber, de i hvert Fald ikke ville tage mig min i alt Fald meget velmente Henstilling ilde op; og jeg vil for øvrigt sige til det ærede Medlem fra Ringkøbing, at jeg heller ikke haaber, han og hans Folk tage mig de Udtalelser, jeg her er fremkommen med, ilde op (Afbrydelse). Ja, det ærede Medlem ler her; men det er virkelig min alvorlige Mening; jeg har, som jeg sagde i Begyndelsen, ikke med disse Udtalelser ønsket at saare eller være ubehagelig til nogen Side; jeg har kun ment, det var historiske Sandheder, som i nogen Grad kunde tjene til at belyse den øjeblikkelige Situation, og som jeg derfor mener bør siges ved denne Lejlighed og her i denne Sal.

Der er efter min Mening kun ét Forsvar for Bergianernes Handlinger overfor de øvrige Venstreretninger siden 1894, og dette Forsvar er egentlig kortest udtrykt i Jesuiternes bekendte Valgsprog: Hensigten helliger Midlet. Nu vil jeg erkende, at det Valgsprog i og for sig ikke er saa galt. Jeg vil erkende, at hvis der virkelig er en god Villie til Stede til at udrette noget stort og godt, og hvis man har Betingelser for at kunne gennemføre de store og gode Formaal, man har sat sig, da kan man undertiden være nødt til at bruge Midler og gaa Veje, man ellers ikke vilde synes om. Og jeg vil lige straks sige, at jeg tror paa det ærede Medlems og det